

СЕКЦІЯ 2
ПРОЄКТУВАННЯ БАЗ ЗНАТЬ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ
(2023–2025)

Реєстраційний номер: 0123U100475

Роки виконання: 2023–2025 рр.

Назва пріоритетного напрямку: Цифровізація освіти

Проблема дослідження: Проєктування і використання цифрових інформаційно-аналітичних систем освітньої і наукової діяльності

Науковий керівник: А.Г. Гуралюк, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського

ПРОЄКТУВАННЯ БАЗ ЗНАТЬ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ:
НАЙІСТОТНІШІ РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРШОГО ЕТАПУ
НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

А. Г. Гуралюк, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення

Найістотніші наукові результати, досягнуті в процесі проведення дослідження:

- продовжено джерельний пошук й історіографічний аналіз за напрямками, визначеними для вивчення на другому році роботи; систематизацію та класифікацію дібраних матеріалів, упорядкування документів на основі розроблених критеріїв, написання відповідних частин планової продукції;
- уточнено перелік цифрових технологій, визначено умови їх застосування в освітньому процесі та у науковій діяльності, розглянуто технології безпечного їх використання;
- акцентовано увагу на сучасних технологіях, таких як штучний інтелект в освіті та технології валідації інформації, зокрема розпізнавання фейків.

Набули подальшого розвитку теоретичні засади використання онтологічного і системного підходів до побудови колекцій електронних ресурсів.

Продовжується розвиток електронного ресурсу «Вчені Національної академії педагогічних наук України» (оновлено контент).

За результатами констатувального етапу підготовлено й опубліковано за звітний період 46 праць, з яких:

- **розділ монографії** – 1;
- **статей** –12, у т. ч.:

у фахових наукових виданнях України – 10;

у т.ч. індексуються в наукометричних базах даних – 2;

в іноземних виданнях – 2

у т.ч. індексуються в наукометричних базах даних –3 опубліковано;

у т.ч. іноземними мовами – 3;

– **матеріалів конференцій і тез опубліковано 33;**

у т.ч. іноземними мовами – 2 (англійською мовою);

Упровадження проміжних результатів наукового дослідження здійснювалося під час виступів на 17 науково-практичних заходах.

У звітний період відділ забезпечував функціонування і технічну підтримку вебпорталу бібліотеки (<http://dnpb.gov.ua/ua/>), який слугує веб-орієнтованою технологічною платформою, доступною як із стаціонарних комп'ютерів, так і з мобільних пристроїв. Для гарантування кібербезпеки було обмежено доступ до порталу для користувачів з-за кордону, налаштовано захист від автоматизованих атак (ботів), обмежено права доступу до директорій і файлів порталу, а також впроваджено регулярні перевірки на предмет виявлення шкідливих ін'єкцій стороннього коду. Окрім того, налагоджено систематичну архівацію даних порталу з їх резервним збереженням у хмарному сховищі. Зазначені заходи сприяли стабільному функціонуванню порталу та забезпеченню безперервного надання інформаційних послуг віддаленим користувачам.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСНИХ БАЗ ПРИ ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ НАВЧАННЯ

*Н. О. Терентьєва, доктор педагогічних наук, професор,
провідний науковий співробітник відділу цифрових
технологій і комп'ютерного забезпечення*

Змішаний формат навчання є вимушеним заходом організації освітньої діяльності в закладах вищої освіти України в умовах воєнного часу, особливо в прифронтових регіонах та у разі, коли студенти, які здобувають освіту в ЗВО України, перебувають за кордоном. Такий формат є причиною певних кризових явищ як у системі освіти в цілому, так і стосовно особистості викладача. Як зазначалось автором в попередніх розвідках (К. Гнезділова, Н. Терентьєва, 2024), серед постійних викликів, які постають перед науково-педагогічними працівниками, змішаний формат навчання спричиняє такі:

<... Необхідність постійно підвищувати рівень власної інформаційно-цифрової компетентності у під час підготовки та організації освітнього процесу. Цифрові технології стрімко розвиваються (з'являються нові програмні продукти та освітні платформи, розраховані безпосередньо на освітян), а наявні постійно вдосконалюються. Під час впровадження дистанційного навчання, губиться одна із важливих з переліку soft skills, якими має володіти майбутній фахівець – здатність комунікувати. ...Проблема, пов'язана з проведенням занять у дистанційному форматі, – це «намагання здобувачів освіти уникати проблем, пов'язаних з навчанням» шляхом відключення з онлайн-заняття з посиланням на «виникнення ускладнень з підключенням» та ін. ....>